

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetni csak a kiadóhivatalnál lehet
B.-Gyarmaton.

Stílusbeli pónak, reklamációk és hír-
désnek a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részére s a nyilttérre,
vonatkozó minden közlemények a szer-
kesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: 6t határon pol. 100
5 kr. — Nagyobb és többhónali hirdé-
tések jutányosan eszközöltek.

Bélyeg minden belvitelénél 30 kr.

Nyilttér garmond sor: 20 kr.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A „NÓGRÁDI LAPOK”

1888-İK ÉVFOLYAMÁRA.

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egy hónapra — frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz érkezve
— legelőszörűbben postautalvánnyal — a nyomtatandó
példányok s pontos szétküldés tekintetéből, minélőbb be-
küldendők.

KÉK LASZLÓ.

kiadó és lapfajtájados.

HORVÁTH DANÓ,

felelős szerkesztő.

I-SŐ FERENCZ JÓZSEF.

Épen ma negyven éve annak, hogy Bécs városának nagy számú helyőrsége, mintegy 40,000 ember parádében kirukkolt, s akár csak Mátyás királyt a csikorgó hideg időben, I-ső Ferencz Józsefet császárnak kikiáltotta, s a hűségi esküt letette. I-ső Ferencz József akkor még csak 18 éves volt. Sajnálkozva nézték a fiatal császárt, mert bizony egy egészen bizonytalan és nehéz jövő nehezedett vállaira. Bécs akkor jó formán romban volt, a birodalom szét volt tépve, bent polgár háború, kint pedig ellenség a határokon. Ez a 40000 ember Windischgrätz-tel bejött Magyarországra, itt pedig akkor forradalom volt, mely dicsőséget hozott a magyar seregekre.

Bizony nehéz volt a kezdet. Az absolut ha-

talom férfiai csinálták ezen nehéz helyzetet, s már a porosz seregek győzelme után a monarchia a tönk szélén állott.

I-ső Ferencz Józsefnek a monarchiát a végelbukástól kellett megmentenie. És ez a műve sikerült is. A 40 évi kormányzás első fele sötét lapja honunk történetének, a másik fele azonban annál fényesebb. Most 40 év múlva ugyanazon férfiút látjuk Magyarországon trónján, szeretve és tisztelve népeitől. A 16. habzburgi fejedelem között 1526 óta, Mária Teréziát kivéve, aki 1740-től 1780-ig uralkodott, egy sincs, aki ily hosszú ideig uralkodott volna. Az európai fejedelmek között csakis Viktória angol királyné az, aki immár 52 éve bölesen kormányozza Albión nagy nemzetét.

Nincs oly fejedelem, ki iránt nagyobb tisztelettel viseltetnének alattvalói, mert hisz gazdag ő jóságban, gazdag ő az uralkodói erényekben, tökéletes a magán életben és politikában, törvényessége szilárd, alkotmányos érzülete tántoríthatatlan. Neki nincs testőrökre szüksége, mivel testőr itt minden alattvaló. I-ső Ferencz József volt az, ki a rosszat jóra, az absolutizmust szabadságra változtatta át.

Az ő böles kormányzása alatt Magyarország ege megtisztult a sötét fellegetől, s feltűnt a ragyogó nap, mely mindennek melet, erőt és fényt kölcsönözött. Az ő áldott jó természete és bölesessége megtalálta azon utat, melyen Magyarországnak a tökéletesség felé haladnia kell.

Midőn ily fejedelem, Miramarében gyászba borult neje, öfelsége Erzsébet királyasszonnyal visszavonulva, egész esendben ünneplik a 40 éves nagy múlt történetét, feldobban keblünkben is a kegyelet nem köznapi érzete, s a legelső magyar ember: a király üdvéért, imát rebeg szívünk a Mindenható véghetetlen jóságához.

engedje meg, hogy rajongásig szeretett királyunk még igen soká kormányozza ezt a sokat szenvedett országot!

A véderő törvényjavaslat.

A honvédelmi miniszter által a törvényhozó testülethez benyújtott véderő törvényjavaslatok egyebekben kívül községi közigazgatási szempontból is oly fontosak, hogy czél szerűnek látjuk a „Magyar közigazgatás” című szak lapunknak e tárgyban írt cikkét, melynek nézetét részben mi is osztjuk átvenni. A-cikk a következő:

„Előre bocsátásával annak, hogy az új véderőtörvényjavaslatok nem a mai napig is érvényben levők hiányainak todozása és foldozása, hanem egészen önálló új törvényjavaslatok, sok tekintetben megkönnyítik a községi közigazgatást vezető községi jegyzőknek és előjáróknak teendőit. De a mint a részletes törvény és ennek alapján kiadandó miniszteri utasítás fel fogja ölni a közös hadsereg, honvédség és népfölkelés körüli eljárást, mi talán könnyebben megérthető, másrészt maga a törvényjavaslatok a véderőkötelezettséget súlyosbítja azaz áttartanosbítja. Mert azon rendelkezése a törvényjavaslatnak, mely szerint a közös hadseregbeliekre nézve 155 és a honvédséghez besorolandókra nézve a 153 cenzitmeternyi testmagasságot jelöli meg a minimumnak, továbbá, hogy a közös hadsereg és a honvédség contingentiján felöltek mind besoroztatnak a póttartalékban és hogy lesznek kevébbé alkalmatosak is, csak arra mutat, miszerint a vakok, sánták és puposok kivételével senki el nem kerülheti a besoroztatást.

Hiszen a véderőről szóló törvényjavaslat 15. §-ának negyedik kikezdése világosan mondja: „A hadsereg (hadi tengerészlet) és a honvédség újonczjuttalékainak teljes fedezése után fenmaradó újonczok, mint fölös számmal besorozottak a póttartalékba osztandók be.”

Hát nincs is az ellen szavunk, ha az épkézlábúak besoroztatnak honvédelmi szempontból, valamint az ellen sem teszünk észrevételt, hogy a hadseregbe, a hadi tengerészletbe vagy a honvédségbe lépés kötelezettsége azon naptári év január 1-vel kezdődik, a melyben a védőköteles életének 21-ik évét betölti.

Helyesen indokolja a honvédelmi miniszter, hogy

TÁRCZA.

Riadó.*)

(1888. évi december 2-ára.)

Fel honszerető magyarok
Int a koronás Király!
Készen legyenek a karok,
Fel honvéd! Lóra hussár!
A hol ringattak titeket
Ellenséget ne tőrjete;
Folyjon ha kell,
Folyjon ha kell!
A házdért véretek.

A határon füstgomolyog,
Sűrűsödve vérezen;
A távolban ágyu morog
A véderő sieszen:
A betörő ellenhadat
Vesse visza a magyar kard;
Árpád fia
Árpád fia
Hősiesen védj magad.

Küszdelemre felbátorít
Öcinknek szelleme;
Nyomdokukba jár a honvéd,
Nincs ki ne lelkesedne,
Hány hős dicsően visszatér?
Hány borítja a csatát?
Oh Hunnia!
Oh Hunnia!
Ösi szabadságodért.

Hátország a hazaszeretet
A honvéd drága kincse —
Biztosítja a győzelmet,
Mely a békét elbírta.
Legyen örök biztonsága
A magyar nemzet házája:

S ő Felsége
Ferencz József
Királyunk koronája!

Okolicsányi János.

Emlékek.

Francziából fordította: B. Gy.

Volt egy szőke kis leány, kivel nem tudom hol ismerkedtem meg tulajdonképen; egy tündöklő csillag, ki azt hiszem, valahol a Bièvre partján fekvő, rossz levegővel telt vidéken a Cailli földön táján született.

A párizsi hölgy minden bájaival volt ő felruházva. Mily szép volt daczos mosolyával, — dús hajzata veres viszfényt árasztva rendetlenül omlott majdnem bokájáig, s arcának gödröskéje, midőn nevetett, csókra bátorítani látszott! Oh! mily kedves jelenség volt!! ezzel párosult egy aranyos jó kis szív, s nem több ész, mint egy veréb agyvelejében; de elragadó baj, vig kedély, valóságos esalogány, ki reggeltől estig énekelt.

Nichettenek hívtam, nem is ismertem soha más néven, a mi korát illeti, soha nem tudtam azt határozottan, valamint ő sem; körülbelül tizenhét tavaszt elhetett.

Egy teljes évig szerettük egymást. Régen volt már, lehet hat év múlt el azóta, s nem tudom mi lett belőle ezen idő alatt; sőt azt hiszem, már majdnem el is feledtem őt, midőn néhány napja könyvtáramban keresgélve, egy könyv elszárgult lapjai között egy kis száraz virágra akadtam; s lám, a visszaemlékezés e hervadt virág megpillantására szívemet heves dobogásba hozta.

Eszembe jutott, hogy egy napon az ő s füzek lombjai alatt, melyek a folyó partját árnyékolták a magas fűben ülve, ő velem együtt olvastam e könyvet. Nichette e hálvány kis nefelejeset leszakítva a könyvnek hasábjai közé elhelyezte, s így szólt: „E kis nefelejeset

emlékül őrizd meg örökké és ha megszűnnél szeretni, emlékezedbe visszaidéznék képemet.”

S ezen nagyot neveltünk! Lehetőséges volna-e ez? elhagyhatnánk, elfeledhetnénk-e mi egymást? Hiszen szerelmünk örökké fog tartani.

És most a szegény kis elhervadt virág újra felébreszt bennem ama elmosódott emlékeket, melyeket régen meghaltunk veltünk.

Visszaképzélem őt, a milyennek ismertem, a nevelő gondtalan gyermeket, s a kis csókra bátorító száj ismét felmerült szemem előtt; mintha hallottam volna ismét édes hangjának csengését, ő újra feléledt emlékezetemben, bájoló valójában.

Lassanként ezen képzelet annyira erőt vett rajtam, hogy ellenállhatlan vágy ébredt bennem, ama helyre még egyszer visszatérni, hol oly boldog voltam, hol annyira szerettük egymást.

Viszont akartam látni Blanka királyné kastélyának régi romjait, a vízben visszatükröző roskadozó falaival, magas üres ablakaival, melyeken keresztül estéknél, ha visszatérünk sötánktől, a lenyugvó nap, miként izzó fénygolyó tűnt fel előttünk.

Még egyszer kezet akarok szorítani Antoine anyókaival, a jó öreg asszonnyal, ki megérkezésünk estéjén mosolyogva fogadott bennünket szerény vendéglője küszöbén, s ki őszinte könyeket hullatott elutazásunkkor.

Igen; gondolám elfogok menni, viszont fogom látni a mohol elrepelt szalma fedeles kis fehér házikót dűledező magas téglakéményével; — alacsony ajtaját s előtte a köpadót, szűk ablakait pieszny egészenletes üvegtábláival, melyeknek zöld, sárga s kék viszfényük még jobban bizonyítja régiségüket; ő s öreg szállóvesnyégéjét, mely a homlok falat körülfutja, hasonlóan egy hosszan elterülő kigyóháznak.

Ismét melegezni fogok a nagy tűzhely mellett, melynek sarkában szeretett imádlatom szokott letele-

* Ezen költeményhez a szerző zenét is írt

Szerk.

a monarchia népességének csak kisebb része szolgált már a 20 éves életkorban teljesen kifejlett hadképes férfiakat. De meg a korai besorozás határozottan káros és nem válna előnyre a hadköteleseknek, ha testi fejlődésük a terhes katonai szolgálat és kedvezőtlen külső viszonyok által megzavartatik.

Mint az ujonczállításnál számos éven át tapasztalatot szerzett helyhatósági közegek, bátran merjük állítani, hogy az elővezetett 10 évet betöltött és 20 éves életkort elért hadkötelesek legtöbbje valóságos esenévész népség, kik csak a későbbi években fejlődnek ki alkalmatosakká, tudniillik akkor, midőn a második vagy harmadik korosztályban vannak s a contingentia kitétele után sehova be nem sorozhatók, legfeljebb egyszerűen visszahelyeztetik fegyverrel vagy fegyver nélkül.

Ez utóbbi mondatunkat a laikusok könnyen nem érthetik, de azok, kik hivatásuknál fogva a legközelebb lefolyt években a sorozásoknál közreműködtek, igen jól tudják, mit jelentenek ezen katonai műszavak.

Szomorú dolog és nemzetgazdasági szempontból kártékony, ha a nemzeti erő legjava fegyverben és kaszányában tölti legszebb éveit s helyi kerületeinkben a pénzülszükséglet és állami adók előteremtése azaz a nemzetvagyon-termelés a kevésbé munkaképes és előhaladott korúak vállaira nehezül; de ki tehet róla, ha ezredéves létjogunk tovább fennállása csak véderőnk védőbástyája mellett lehet biztonságban.

Amde amint elfogadjuk ezen kényszerhelyzetet, el nem fogadhatjuk a hadköteles kornak kijebb tolása mellett a házasság korlátozását.

Nézetünk szerint a hadkötelesek nősülésének korlátozása erkölcsi szempontból, de különösen a vadházasságok korlátozása érdekében, igazán elejtendő lenne.

Vagyis: a hadkötelesek a hadkötelezettség fentartása mellett előleges engedély nélkül is szabadon nősülhetnek.

Már több alkalommal, de különösen a vadházasságok megakadályozásáról irt cikkünkben elősorolt indokokkal mutattuk ki a hadkötelesek nősülési korlátozása eltörlésének szükségességét.

Ismételgetésekre nem bocsátkozunk, de már maga azon körülmény, hogy a nősülési engedélyek kieszközölése a hadköteleseknek nemérdek bérlegköltségébe és írásdíjába kerül, nem a gyarapodhatásra, de a nősülni akarók károsítására irányuló, czelszerűtlen intézkedés.

A mi az egy éves önkéntességi intézményre vonatkozó rendelkezéseit illeti, az új törvényjavaslatnak erre is van közszégi közigazgatási és egyéb szempontból is észrevételünk.

Mint tudjuk, az eddigi védtörvény szerint az egy évi önkéntes jelöltnek, hogy jogát biztosítsa, még a sorozás előtt kell felvételeért folyamodnia és ha az első megvizsgálásnál alkalmatlannak találtnak, szintén még a sorozás előtt kell a katonai felülvizsgálatnál megjelennie. Ha akkor sem találtnak alkalmasnak, a rendes sorozó bizottság előtt újból meg kell jeleníe és igényét, esetleg három éven át újból be kell jelentenie.

Kik szemtanúi voltunk az ily zaklató eljárásnak és

ide-oda szaladgálásnak, bátran elmondhatjuk, hogy ha az egy éves önkéntes közül bárkinek kedve volt a katonáskodáshoz, már ezen zaklató katonai közigazgatási eljárás elegendő ok volt arra, hogy ettől minden kedve elmenjen.

Csak méltányolni tudjuk a törvényjavaslatba felvett azon katonai közigazgatási tapintatosságot, melylyel jövőben a fenti eljárás megszüntetetik s e helyett hatályba léptetetik az, hogy a jelölt csupán a fősorozásnál igazolhatja igényét.

De mily csekély kedvezmény ez azon megszorítás-hoz képest, melyet a törvényjavaslat másrésztől tartalmaz. Ugyanis: az önkéntes az egy évi tényleges szolgálat alatt hivatásszerű tanulmányt nem folytathat.

A honvédelmi miniszter azt mondja: ezt azért szükséges behozni, mert: „Két urat egyszerre szolgálni nem lehet!”

Igaz! régi közmondás, mely ritkán tartatik meg. A legtöbb miniszter, államhivatalnokok, katonai főurak és a törvényhozó urak nagyobb része nem két de ennél is több urat szolgál. Egyrésze megfelel pontosan mind-egyik elvállalt szolgálatának, másik része talán kevésbé vagy még az egyiknek sem.

Hát ha már úgy van, hogy minden felsőbb tanintézetet látogató egy éves önkéntesből tartalék tisztet kívánnak faragni, megkövetelhetik a tisztí vizsga letétele és esetleg ennek le nem tétele esetén a további szolgálat tételt, de hogy a tényleges szolgálatlét alatt a hivatásszerű tanulmánytól elűtessenek, egyike a legnagyobb igazságtalanságnak és a nemzet ifjúsága jövője megromlásának.

Ha panaszkodunk, sok a proletár, akkor a törvényjavaslat ezen intézkedése által még több neveltetik.

Jól gondolja meg a törvényhozó testület, hogy ha az ifjúság nagy része tanulmányait lesz kénytelen abba hagyni s tényleg ez évet csupán a katonai életnek szánja, vajjon ez év elteltével nem e a legtöbbje ezeknek a tanulmány tovább folytatására már nem fog hajlamot érezni s a qualificationális törvény folytán igazi proletárok lesznek.

Helyi közöleteink egyesének érdekébe tesszük ezen megjegyzéseinket, mert nem szeretnők tapasztalni, hogy a törvényjavaslat ezen intézkedése országsterre oly sokakat sújtson önhibájukon kívül.

Emlékszerű érteaités.

A szabadságharc után, mint sok annyi más jeseink Gracza Antal és Záhonyi István volt honvéd tisztek, Törökország felé menekülés közben, a „Mérge pusztán”, Lefánti István és társai által, álmukban agyon verettek, ezen gyalázatos büntényt a 60-as években gróf Ráday kormány biztos fedezte fel, s intézkedett hogy a fenti feledhetetlen emlékü honvéd tisztek örökössei részére 1200 frt. kártérítés czimen, és 80 frt vér díj czimen tekkönyvilag biztosítsák.

Minthogy pedig a zálogjog, ezen összeg erejéig, a kiskőrösi és halasi tjkvben mai napig is fenn áll; tisz-

telettel felhívom e lapok hasábjain, Gracza Antal, boldogult nagybátyám feledhetetlen emlékü bajtársának, Honfjarmegyében lakó örökösait, legyenek szivesek, engemet ezen ügyben levél útján, vagy személyesen felkeresni, hogy a részünkre biztosított összeget együttesen behajlatva, feledhetetlen emlékü elődeinken elkövetett aljas merénylet miatt, törvényes elégtételt vehessünk.

Sajó-Gömör, 1888. november 20-án.

Záhonyi Sándor, kárjegyző.

A szobafűtőjáról.

A tapasztalás mutatja, hogy kevesen vannak még a művelt osztályhoz tartozó körökben is olyan egyének, a kik a fa vagy szén égetési módjára, illetve a tüzelésnek megfigyelésére gondot fordítanak. Még kevesebb azok száma, a kik arra gondolnak, hogy a fűtés egészségi szempontból tekintve, szintén igen lényeges dolog; minek folytán nem fog ártani, ha arról egyet-mást elmondunk e lapok olvasóinak.

Sok szegényebb ember lakásában gyakran olyan kályhákra találunk, a miket bátran el lehetne nevezni: szén és fapoecskölésnek, mert nem zárják a tűzhelyet rendesen, a levegőnek szabad utat hagynak a kályhából a szobába és vissza és háromszor annyi kormot képeznek, mint a mennyit a tüzelő anyag máskülönbben adna; mentől vastagabb a korm a kályhában, annál kevesebb meleget ad kifelé, s annál inkább fűti a szegény ember, — a kinek a legjobban kellene takarékoskodni — házának kéményét. Az igaz, hogy így a kérdéses lakás legalább jól ki lesz szellőzve, holott bizony a szegényebb osztály alig lenne reá vehető, hogy lakásának ablakát legalább egy órácskára is kinyissa, hogy azon át friss levegő hatolhasson be a szobába.

A kandallóbanani tüzelés most már csak dél Európában s nálunk a vidéken ott maradt még meg, a hol fa van bőségekben, s kétséget nem szenved, hogy egészségi szempontból ez a legkínzóbb neme a fűtésnek; az ilyen tüzelő helynek nyílása ugyanis olyan nagy, hogy a felszálló izzó gázok által nagy mennyiségű lég vitetik ki a lakóhelyiségből. — Ezt az előnyt azonban nagy mérvben egyensúlyozza az a körülmény, hogy a szoba levegője nem egyformán melegszik fel, lassan emelkedik a hőfok, és az emberek és tárgyak a sugárzó melegtől egyoldalulag éretnak.

Minden egész a levegő élenyének szén-illetve szén-élegmentes szervi testteli gyors egyesülésére megy ki, a mely helyes keverődési viszonyok mellett világos, korommentes lángképződéssel megy végbe. Valamennyi szilárd égő anyag különféle mennyiségű élenyt szükség-gel, és pedig a fa a legkevesebbet, a tőzeg valamivel többet, a kőszén még többet, ezek után jön a faszén és végre a perszén. Senkinek sem jut eszébe rossz lég-huzamos kályhában fát tüzelésre használni. Felesleges lég az elégő gázokat szükségtelenül hűti le, kiválasztja azokból a szén-savat és korom alakjában csapja azt le a kályha falára. Kevés léghuzam mellett a tűz csak pislogni fog.

pedni, hogy ha esőtől vagy az est harmatja által áztatva tért vissza.

Ismét lakni fogom a kis szobát, mely oly hosszú ideig csókjaink s vig dalainktól viszhangzott, — midőn mélyen eltemetve a pelyhek között, egy szerénytelen napsugár csókjával felebreszté őt, s ablakunk fölött, a lecsüngő venyige és borvirág ágain keresztül arany nyilat lövelt hajzata dús hullámai közé.

Mily élethűen jelent meg emlékezetemben a kis szobácska, vörös padozatának levált lemezével régi fekete gerendás hajladozó boltozatjával, fehér meszelt falával, melyen fekete keretben rozsdás szegekre ferdén felakasztva tündököltek Antoine anyóka védszentjeinek otrombán színezett ábrázatai; a boldogult Antoine, egy vitéz öreg embernek, ki sok nehézséget tűrt el a spanyol hadjárat alatt, katonai végelbocsátása, Hélioze s Abelard megható, de tökélytelen életrajzok személyei tizenhatodik századbéli jelmezbe léven öltözve!

Azután a régi, nagy szű rágott szekrény, melynek egyik eltörött lábát egy léglátóródk pótolta. És ezen szekrényen a hagyományos üvegborító alatt arany rojtokkal szegélyezett kék bársony vánkoston egy menyasszonyi bokréta, a melyre Nichette olykor a sajnálat s irigység egy mulékony érzésével lopva tekintett.

A sarokban, egészen a háttérben, a nagy, tölgyfából készült ágy, régi vörös virágos szövétű függönyeivel, honnan, mintha a távolból levendula illat áramlott volna elő.

A kertel, mint az ő gyermekes örömeinek tanyáját üdvözlendém, s a lugast, melyben a víz szende moraja által ringatva, ebédeltünk; a virágzó kerítést, melyről a virágolt léptű le, melylyel haját oly szépen tudta diszítani; a régi hidat, melynek boltozatja alatt bögő nyájak esténként itatásra lettek hajtva. Viszont látni fogom e bájos vidéket, hol a talaj egy mohá szőnyeghez hasonlít, hol a víz oly csendesen s tisztán fo-

lyik arany tiszta fővenyen keresztül, hol ő annyira szeretett fürdeni, hasonlóan egy bájos habléányhoz, ki örömet lel a nád közepette.

Igen, igen, gondolám, visszamegyek még egyszer oda, s utnak indultam.

De fájdalom! Vége volt szerelmünk szegény kis fészkeinek; Antoine anyóka nem élt többé. Kis házikója helyébe terjedelmes épületet állítottak, melyen e díszes felirat „Renaissance szálloda” pompázott. Egy óriási felirat a table — d'hotet s tetszés szerint lovat, kocsit hirdeté. Egy földszinti ablaknál a szokásos jelmezbe öltözött kukta jelent meg. Tényleg e hely nyáron az idegen művészek-, festőknek s barátneik találkozó helye volt, kik jó kedvet s lármát hoztak magukkal, s néhány hétig fitogtatták hamis fényűzésüket, s hamis jó kedvöket.

Drága romjaim szinte eltűntek. A kezelő hivatalnoknak valami építésre kövek kellett; így tehát néhány kőhalmon kívül nem maradt egyéb a régi romokból, melyet eddig évszázadok megkíméltek.

A mint szomorúan eltávoztam, Vincé apóval találkoztam, — a halálszal, kítől gyakran halat vettünk, megesküdtetve őtet, hogy hallgatni fog, hogy ha Nichette egy hosszú horoggal felfegyverkezve, büszkén sétált végig a falun mindenfelé elmondva, hogy halászni volt.

Igen megvénült szegény jó öreg, háta meggömbült és ő sem fog már sokáig létezni.

„Jó napot, Vincé apó” mondtam, kezet nyújtva neki. — Az aggyastán feltéekintve figyelmesen szemlélte egy perczig.

„Nem ösmer,” kérdém?

„Hogyan, ön az uram? Ah, azt hittem, hogy meghalt.

— En meghaltam? Hala az égnék, még élek, s semmi kedvem nincsen meghalni. De ki terjesztette e hirt?

„Hát ama nő, tudja uram,” folytatá fejével feltűnően zavartan egy vörös tornyu kis kastélyra mutatva, melyet én még nem vettem észre, s melynek aranyozott szelkákai messziről egy kis erdőből látszottak ki.

„Ki lakik ott?” kérdém megilletődve.

„Hogyan! Ön nem tudja? Hát az a kis hölgyecske, ki önnel volt itt. — Két év múlva visszajött egy öreg urral, kit igen gazdagnak mondanak, bankár, neve Chach ur; a hölgyecske mindenfelé azt beszélte, hogy ön meghalt. Ezt a kastélyt művészek építették. Ah uram! Hogy ha látná, mily szép ott minden! Igen előkelő nép. Oly gazdag az az öreg ur, hogy maga sem tudja mennyi vagyona van, — azután, nem akarom önt sérteni, de a kis hölgy sem jár ám úgy, mint az ön idejében; akár egy hercegné sem lehetne díszesebben öltözködve, azután vannak komornái, inasai s fogatai, — ni, ni, ott jön a kocsija az országúton.”

Valóban úgy volt; messziről láttam közeledni az elegans fogatot. Durván megszorítva Vincze atyus kezét, anélkül, hogy tovább hallgattam volna beszédjét, egy szántóföldre tértem le az útról, s gyorsan értem a tengeröbölhöz. Ezen hely kiállhatatlannak tetszett nekem.

Hazaérve elővettem ama könyvet, s nefejejeset és a tűzbe dobtam mindkettőt. Valóságos élvezetet nyújtott nekem a látvány, a mint a lángok elemészteittek, s mindkettő megsemmisült. — „Hagyjún” szólek enmagamhoz; látom, hogy vannak oly emlékek, melyek hasonlóak ama prékátusok, s magas rangú személyek holttesteihez, kiket sok esetben bebalzsamozva régi templomaink kőablái alatt — kegyeletesen eltemetve találunk. Hala a drága illatos füveknek, melylyel körülvevtek azok, kik szerették, megtartották a koporsóban is méltóságtejes külsejüket. De ne érintsek meg; a legesekeylebb érintés hamuvá változtatná, mert a külső pompa alatt, mely fűdi őket, csak hamvadék rejlik.

A közzételt fűtésnél az lenne a legjobb eljárás mód, ha a tüzre ujonnan rakandó tüzelő anyagot, a még izzó része közé tehetnők az előbbiek. Soha sem kell friss köszet tenni a még égő vagy izzó előbbire, hanem a vasrostnak előreszét jól ki kell tisztítani, az által hogy az égő szén tovább hátrafelé tolatik, és a friss anyag közvetlenül a másik előtt felhalmozatik. Ez által az a jelentékeny előny nyertik, hogy minden-szabaddá lett gázrészekre az új szénnek, a még jelenlévő tűz által vagy azon át kénytelen eltávozni, s azáltal együtt elég. A levegő a tüzhöz csak alólól a roston át boesáttassék. Ebből az következik, hogy a hamutartó fióknak előresze elég nagy nyílással láttassék el. Az első tüzakasnál mérsékelt tüzet kell rakni fából, azután tesszünk arra elegendő mennyiségű szenet. Könnyen meggyőződhetünk róla, hogy a szénrakás fent tüzet fog és világos, alig kormozó lánggal ég. A kályha belső légjárainak tisztántartására különösen ártalmas, ha a kályhán nyílások vannak, a melyen át a szoba hideg levegője behatolhat. A ki a végbemenő folyamatról meg akar győződni, az üssön egy nyílást a petróleum lámpa üveghengerébe, s azonnal látni fogja, hogy az az előbbi tisztá láng kormos kezd lenni.

Bezárított a kályha már csak a szükséges szellőztetés miatt sem lehet, illetve nem szabad sohasem úgy lennie! Általában véve telben valószínű szigorú légköplási kurára kárhoztatjuk magunkat, a mely bizonyára még sokkal veszedelmesebbé válhatnék a közegészség-ügyre, ha a hideg lég egyuttal sokkal kevesebb kárte-kony anyagokat (miasmákat, szerves ragály-anyagokat stb.) nem tartalmazna, mint a nyár meleg levegője. A létrehozott meleg mennyisége tekintetben is nagy hibák követetnek el. Az olyan szobák, a melyben egésze-gesek laknak, a kik erőfeszítést nem igénylő testi munkát végeznek, teljesen elegendő 20—21° C. A ki pedig va-lamennyire karjait és lábait mozgatja a munkánál, az megelegethet 15—17° C.-sal.

Nagy hiba továbbá, hogy a lakószobának kály-hája különféle tárgyak szárítására, famelegítésre hasz-náltatik, a mi által a kérdéses helyiség levegője kivétel nélkül megrontatik.

Vigyázzunk tehát arra, hogy a kályha folyvást jó állapotban legyen, hogy a legalkalmasabb tüzelő anyagot elegendő mennyiségben kapja, hogy az okosan tétecsék beléje és hogy a léghuzam soha sem záródjék el benne. (R. H.)

Losoncz, nov. 27.

Tisztelt Szerkesztő úr!

Hogy miként szerzi meg a választó polgárság ál-talános tiszteletét a képviselő, azon eszközöknek és mó-doknak teljes birtokában van a losonczai választó kerü-letnek fiatal képviselője Török Zoltán! ki azon módokat helyesen fel is használja, amennyiben minden felhívás és halasztás nélkül rendes időben beszámoló eljárástól kerületében. Sőt ezen felül is gyakran ellátogat és érint-kezik pártkülömbőség nélkül a választó kerület értelmi-ségével, minek az a következménye, hogy ha vannak is a választó polgárok között politikai elvi ellenségei, de azok is mind társadalmi barátai és jóakarói, kik erős küzdelmet ellene kifejtteni nem fognak, s így megvá-lasztása jövőre is biztosra vehető, kivált, ha eddigi hely-es és tapintatos eljárását megfogja azzal koronázni hogy Losoncz r. t. városa azon kérvényének, melyet a regálé megváltása iránt az országgyűléshez beterjesztett, szellemében fog nyilatkozni s képviselő társai között annak pártolókát szerezni. Mert ha ezen kérvény telje-sen figyelmen kívül hagyatik, a városnak eddig szép eredménytel apolt culturalis fejlődése és haladása meg lesz gátolva, de még az is kérdésessé válik, hogy jöve-delmének nagy mérvű apadása mellett Losoncz marad-hat-e r. t. város?

Hogy ezen fentirtak nevezett képviselő úrnak más befolyásos egyének által is tudomására jussanak, ez ügybeni teendőire vonatkozólag kérem ezen felhívó köz-lésémnek b. lapja jövő számában tért engedni.

Iettyko Imre,

Hirek és Különlélék.

Hymen. Benkő József b.-gyarmati kereskedő, ma decz. hó 2-án tartja eljegyzési ünnepélyét Bende Irén kisasszonnyal, Bende Sándor nagy-kürtösi földbirtokos szeretetreméltó szép leányával. — Ehrenreich Lajos érdemdús és messze vidéken közszereletben álló sziraki orvosunk kedves leányát, Berta kisasszonyt, eljegyezte Krausz Henrik bpesti bankhivatalnok. — Tiesénszky Aladár miniszteri hivatalnok, városunk fla, Bpsten el-jegyezte Herman Józsa kisasszonyt, Herman János m. kir. államvasuti hivatalnok leányát.

Helyettesítés. Gr Gyürky főispán úr ő nagyméltó-ságának írásbeli helyettesítése a b.-gyarmati járási szol-gabírói hivatalra nézve a múlt héten érkezett meg az alispáni hivatalhoz. Eszerint, mint lapunkban is jeleztük, Szerémy György helyébe főszolgabíróul Kaeskovics Iván,

szolgabíróul pedig (Kaeskovics Iván helyébe) Plachy István tiszteletbeli szolgabíró helyettesített. Plachy István tehát nem mint kiegészítő, hanem mint szolgabíró működik a b.-gyarmati járásban.

Kinevezés. A b.-gyarmati, nógrádi, szécsényi és szir-aki járási állatorvosul Szinnyay László nevezetett ki. Szinnyay, eddig Turóc vármegyének volt állatorvosa, hol amint értesülünk 5 évig közmegelegetéssel működött. (Lakása B.-Gyarmat, szügyi úteza 591 sz. a.)

Vasútdíj. Nov. hó 11-én múlt két éve, hogy az ipolyság-b.-gyarmati vasútygyben tartottuk meg az első értekezletet a szab. ösztr. magyar vasutársaság meg-bizottjával lovag Bernárd Győzővel. Aki az értekezlet előtti napon és az nap korán reggel bejárta az egész várost s oly situációk mellett jött be az értekezletbe, hogy B.-Gyarmaton egy vasuti szárnyvonal rentírozni magát. Ezen benyomásokkal távozott el körünkől is. Mennyi papír, tinta és tuss fogyott el azóta, s egyesek részéről mennyi fáradozás lett hiába való felesleges munkává? az csak sajnálattal lehet constátálnunk. Ez évi marex. 20-tól megszűnt minden lépés, mely a vasútygyet to-vább fejlesztette volna, csak lapunkban jelenik meg né-hány remítgető hír. Nincs ember, aki az ügyet hely-gatná és komolyan megkérdené a társaságtól, hogy tulajdonképen mi a szándéka? Maskép tesznek a szir-akiak, ezek összejöttek és elhatározták, hogy Szirákot összekötik Hatvannal, Gr. Degenfeld Lajos elnöklete alatt bizottságot küldtek ki, mely a szirák-hatvani vasut létesítése céljából minden lehetőt elkövet. Boldog szir-akiak!

A városhozart egylet helybeli választmánya, mint korábbi években, úgy az idén is az újévi küszöntések megváltása ezimén kibocsátotta iverit, hogy a begyűlendő pénzből a szegények fával és a gyermekek ruházattal láttassanak el. Oly nemes törekvés ez, melyet városunk minden melegen érző lakója bizonyára készséggel fog támogatni. A választmány elnöke Kövy Tivadarné ő nga a városi előjáróságot kereste meg, hogy a gyuj-tést hivatalosan eszközöltetné, a kibocsátott két iv egyikét tehát Opitz Károly, a másikat Wolf Adolf v. rendőrtanácsosok fogják a házaknál bemutatni. A szá-madár nyilvános lesz.

Városunk újabb díszit nyert azon feliratos táblácskák-ban, melyek az utcák neveit tüntetik fel; közel 80 db. Ily lemez táblácska lón a múlt héten czélszerűen elhe-lyezve; kiállításuk igen esinos és korrekt, s ha tekin-tetbe vesszük olcsóságukat is, (darabja csak 50 krba került,) nemesak az előjáróság érdemtel dícséretet, mely a feladatot illetéknép végrehajtotta; de dícséret illeti Molnár József ásztalos és vállalkozó iparosunkat is, aki ezzel megmutatta, hogy valóban sokoldalú derék és pártolásra méltó iparos.

Dr. Majthényi László Hontvármegye főispánjáról egy két bpesti ellenzéki lapban azon tendentiosus hírlapi kaeska boesáttatott számyra, hogy a kegyelmes ur nyu-galomba helyeztetnék. Hiszen Majthényi főispán úr jól kiérdemelte a nyugalmat, mert ő a közügyek terén töb-bet működött, mint három főispán együttvéve; aki azon-ban ismeri br. Majthényi László szellemi tehetségeit, bámulatra méltó ügyességét és testi rugékonyságát, melyet a magaskor még egy cseppet sem ingatott meg; az első pillapatra kételkedett e hír valóságában. Úgy is van; Majthényi ur nem megy nyugdíjba s nagy tehet-ségeit még továbbra is a közügyek és szeretett megyé-jének szenteli fel.

Adóösszetétel. Balassa-Gyarmat előjárósága által állami egyenes adók ezimén a 100 frton alóli kis adózók ré-széről ez évi novemberhó végeig összesen 27,868 frt 22 kr. hajtattott és fizettetett be, 7543 frt 27 krral több, mint a megelőző év ez időszakig, és 5589 frt 46 krral több mint az évi kivétel, tehát az utóbbi összeg már a hátralekók 17127 frt 15 kr. javára esik. Mindenesetre oly eredmény, mely a megyében ritkítja pártját és méltán meglepő, ha tekintetbe vesszük, hogy a termés igen közepszerű volt s iparos és kereskedő osztálybelieinknek de általában a munkásoknak semmi új keresetforrásuk nem nyílt; ilyenről senki nem gondoskodott. Vélemé-nyünk szerint most már kissé pauszálni is lehetne az állami adók hajtásával, hogy a lakosság fizethesse szá-mos más (egyházi iskolai, kaszárnya, dézsmaváltási stb.) adón kívül a közmunkaváltásig s vicinál adóját is, mert, hajh, el nem engedik egyiket sem, elegendő pénzre pedig csak a Herzfeldeknek van!

A dalegylet carinál estélyén, mely most szombaton december 8-án fog megtartatni, a női dalkör is felaján-lotta szives közreműködését; felolvasásra pedig Büchler Regina k. a. lapunk szép tehetségű munka társnője volt szives vállalkozni, bemutatván „Az almafa” című népies elbeszélést. Melegen ajánljuk tehát összes művelt közön-ségünknek, miszerint a dalegylet estélyét, mely társadalmi életünk egyhanguságát megtöri, pártolja és felkarolja.

A b. gyarmati ipartestület tartozó iparos ifjusági egylet legutóbbi havi gyűlésén elhatározta, hogy kiváló művekkel felszerelt könyvtárát csekély — kötetenként heti 2 kr — olvasási díjért a nagyérdemű közönség rendelkezésére boesátja.

Nógrád vármegye 3-dik rendes közgyűlése de-cember hó 20-án fog megtartatni.

A közgyűlést bizottsági ülésen, mely tegnap decz. 1-én Scitovszky János alispán ur elnöklete alatt tartat-tott meg, s melyről idő hiány miatt lapunk jövő szá-mában részletes tudósítást hozunk, a választott bizott-sági tagok közül csakis: Kövy Tivadar úr volt jelen.

Losonczon — mint írják — örömnappja volt nov. hó 7-én a perlekedő közönségnek, úgy mind az ügy-védi karnak, kik azon hitben voltak, hogy ő nagysága Frideczky Lajos törvényszéki elnökünk belátogatván a já-rásbírószag hivatalos helyiségebe, s meg fog győződni arról, hogy a 4. ítélő bíró szakértelemmel párosult intézkedések a segédszemélyzet csekély száma miatt a felekkel gyorsan közölni nem képes, s így annak sza-porítása a gyors igazságszolgáltatás követelménye lévén, az ez irányban való intézkedés mielőbbi megtörténtében a perlekedő felek nem is kételkednek.

Eskodnyó-Máthé Ede jól szervezett színész társulata Losonczon tartja előadásait igen gyenge pártolás mel-lelt, melynek oka egyedül a polgárok súlyos anyagi viszonyaiban keresendő.

Fontos indítvány lett felvetve és elfogadva B.-Gyar-mat városának még szeptember havi közgyűlésen, s ez az, hogy a városi rendőrség részére alkottassék szolgál-tati szabályzat. A szolgálati szabályzat kidolgozására bi-zottság küldetett ki, mely rövid idő alatt fog megfelelni ezen megbízatásnak. Ideje is, hogy a rendőrség szolgál-tati szabályoztassék. Az a 7 szálás rendőr (szálás szép gyerek mind, nem olyan törpe, mint a vármegyei) kellő munka beosztás miatt csak úgy lézeng idestova. Egyik sem tudja kötelességét. A rendőr kapitány kezei is sok-szor meg vannak kötve, azt sem tudván, hogy mikor melyik legény állhat rendelkezésére? Már előre is lát-ható, hogy a létszámot egy két rendőrrel szaporítani kell, s ettől, ha azt akarjuk, hogy legalább is olyan fej-letebb városi policiának legyen, mint a losonczai, vizs-zariadni nem lehet, — ezt kívánja megingatott köz-biztonságunk is. De hát mindezeketől eltekintve: R. M. L.

A közégi előjárások okt. 23-tól nov. hó 24-kéig majdnem mindennap nagy szorgalommal vizsgáltattak felül az alispán elnöklete alatt működő számvizsgáló bi-zottság által. A közügyek iránt nagy ügybuzgóságot fej-tettek ki ezáltal is, Fáy Árpád, Simonyi Dénes, Sinko Frigyes, Gazdik Lajos és Hanzély Márton urak, kik a számvizsgálati üléseken legtöbbször voltak jelen. Meg-jegyzendő, hogy azelőtt, mikor, pedig kevés gonddal folyt a vizsgálat, 3 frt napidíj mellett teljesítették ezen unalmas munkát a számvizsgálók. A diurnumot azon-ban egy miniszteri rendelet még 1882-ben eltörölte, s így egészen ingyen kell teljesíteni a számvizsgálást.

Felvezetett tóták. Megyénk felső részének egyik köz-ségéből egy sereg tót atyafi jelent meg nov. hó 28-án B.-Gyarmaton, hogy a kir. járásbírószag által nov. hó 29-én tartandó tárgyalást el ne mulassza. Mily nagy volt azonban meglepetésük, midőn itt egy hivatalnok felol-vasta nekik az idéző végzést, melyből kitűnt, hogy nem a b.-gyarmati, hanem a losonczai kir. járásbírószaghoz vannak idézve. Állítólag az illető közégi tanító olvasta fel előtök oly tévesen a végzést, s az küldte őket B.-Gyarmatra Losoncz helyett. A szegény tótoknak egész éjjel kellett utazniok, hogy másnap Losonczon megje-lenhessenek a bíróság előtt. Így van az, ha felvidéki la-kóink nem tanulják az állam hivatalos nyelvét!

Pulizky Ferenc és Károly urak által Bpsten indított uzsora perben jó ismerőseink közül Herczfeld Áron, Silberer Ignác és Janusz Adolf is szerepelnek. Ez utóbbi valamikor a jó világban rendőrkapitány is volt B.-Gyarmaton. Nevezettek azonban a vád alól felmentettek a királyi tábla által.

Halálhír. Szójar János a b.-gyarmati m. kir. illeték kiszabási hivatal főnöke nov. hó 28-kára viradó éjjel hirtelen halállal, egészen váratlanul elhunyt. Szójar csak 45 éves volt s java férfi korában érte őt a halál, mely kedves nejét és három gyermekét borítá gyászba. — Temetése nov. hó 29-én d. u. nagy részvét mellett ment végbe. — Hodlik Pál losonczai polgár és jó nevű esz-madia mester, s a losonczai híres dalegylet jubiláris tagja elhunyt. Ravatalára a dalegylet koszorút tett le. — Svöröcz Antal — Semberly István úr gazdatisztje Kőke-sziben nov. 22-én elhunyt.

Öngyilkosság. Besztercebányán f. hó 18-kán d. e. 9—10 óra tájban saját lakásán agyonlötöte magát Ru-cker Ede 36 éves es. és kir. százados a 25. sz. gyalog-ezredből. A golyóagyát átfurta s egy képen át a falba fúródott, a százados azonnali halálát okozva. A nem-esak kartársai, hanem a közönség körében is köztiszte-lében részesült férfit e szörnyű elhatározásra gyógyít-hatlan máj és tüdő betegsége birta. Derék és pontos katona volt s halálát őszintén sajnálják polgári körök-ben is. Temetése nov. 20-án volt d. u. 2 órakor, me-lyen az állomásbeli és ezredének Losonczon állomásozó tisztikara, nemkülönbén tömérdek polgári közönség is részt vett s a szinten Losonczról ez alkalomra jött kat-onai zenekar gyászindulói kíséretében teletöl a örök nyugalomra kísérté.

Sok a tanítóné. A tanítónók száma Franciaország-ban is túlságosan sok, az utóbbi hét év alatt 138 ezer nő kapott tanítói kiképesítés mivel összesen 23 ezer

iskolában évenként átlag 1700 üresedés támad, 72 évre volna szükség, hogy helyet kapjanak mindazok, kik utóbbi hét év alatt szereztek oklevelét.

A dohány ártalmak és mérgei váltáról. „A dohány mérge, melyet Amerika azért küldött, hogy vele Európát megölje. A pálinka és dohány gyilkolják, pusztítják az európai nemzeteket,* mondja Tewrewk Árpád jeles tudósunk s állításait egész esomó tudósnak a tapasztalataival bizonyítja. A pipa, szivar, cigaretta és bagó mind mérgehatással bír. Maga egyszerűen a dohánynövény kigőzölgése is hervasztólag hat a körében lévő növényzetre. Az ajak- és nyelvrák kizárólag erős szenvedélyes dohányzóknál szokta felütni sátorfáját, sőt a gyomorráknak is sokszor a dohányzás az oka. Legkártékonyabb különben a cigarettázás. Dr. Solly, a francia tudós határozottan azt állítja, hogy az utolsó háború páratlan csapásait Franciaországban a dohány és az alkohol (pálinka) készítettek elő; ezek tették — úgymond — a francziát hanyatlásban levő őrjöngő nemzetté. Az tény, hogy a dohány gyöngíti az emlékező tehetséget. Egyetlen szivarban annyi mérgező állomány van, hogy képes megölni az embert. A hasonló mérgeket gyógyszerárakban zár alatt szokták tartani. Különösen arra kell ügyelni, hogy a fiatal emberek korán ne szokják meg a dohányzást. Az iskolákban a dohánytilalmat szigorúan kell venni. Emlékszem Sárospatakon, hogy a dohányzás — még 1848. előtt csak az iskolai törvényt aláírt tanulónak volt megengedve. És ez nagyon helyes intézkedés volt a maga javát nem ismerő fiatal emberre nézve. Hogy a dohányban mily határozott mérge rejlik, saját tapasztalatom nyomán írhatom. Egy viperát vagy kurtá kigyót fogtunk a temési bányában s azt mint természetrajzi szemléltetési tanszékűt, akartuk ép állapotban a növénydekségnek bemutatni, a sokféle öldöklő szer alkalmazása nem semmisítette meg a mérgező kigyó életét s ekkor egy pipás embernek az az ötlete támadt, miszerint a pipa majában összegyűleni nem szokos nedvet a kigyó szájába, illetőleg torkába csepegtette s ez ölte meg a szívós életű kigyót. Ezen eset is a dohánymérgegre vall. (R. H.)

Hogy házasodik a kínai császár? A kínai császár most érte el azt a kort, melyben neki a házasság életnyomorságában és a háremnek gyönyöreiben szórakozást keresni. E célból a császárság legszebb leányai a pekingi Nay-Haykástélyba hívatva egybe és több mint 150-en a mandzsu mongol és kínai arisztokrata családokból jelentek meg a császári meghívásra. Hosszas és beható szemle után az anyacsászárné a fiatal király gondos gyámja kiválasztott számára hatot az első és huszat a második osztályból. Megjegyzendő, hogy az ifjú Huang Siu császár most érte el a 17-ik életét.

Salonkák veszedelme. Érdekes esetről ír a Rozsnyói Híradó. Imolán nov. hó 22-én este 7 óra tájban tűz ütött ki, R. ur ragályi földbirtok azonnal átlövegelt a szomszéd községbe s egy magánosan álló, csúrt talált ott lángokban. Az oltási munkát folyama alatt egyszerre csak az a kiáltás hallatszott a hely színe: nini, csirkék vannak itt! és az ott egybegyűlt nép fogdosni kezdte az ide s tova repkedő, a közeli kazlakhoz és falakhoz ütdő szárnyas állatokat, R. ur szintén figyelmessé lett téve e különös esetre, meghagyta a vele volt gazdájának, hogy hozzon neki mutatóba az elfogott szárnyasok közül, a ki hozott is néhányat, a melyekben R. ur szalonkákra ismert és pedig 3 fajtára, u. m. a rendesen sokkal kisebb, de hosszú csőrű rigó nagyságú, azután a szintén kicsi sárgás tollazatu mohszalonkára és a közönséges nagy szalonkára. Több mint száz darab szállott le a tűz környékén s körülbelül negyvenet fogtak el közülök. E ritka eset másképp nem magyarázható, mint hogy a szalonkák a ritka szép időben folytatván húzásukat, azaz napi hófergeteg által-utjukban meglepettek s a hidegtől eleségáza a tűzhöz menekültek. Az elfogott szalonkák közül a kevésbbé sérültek két napig életben maradtak.

Előzetes íg. A rapp-salgóttartáni uton Rapp község mellett levő 7. számú Ipoly folyó hidjának ékelt gerenda tartó szerkezettel való felépítésének biztosítása végett f. é. december 5-én d. e. 11 órakor a nógrád-megyei m. kir. államépítészeti hivatalnál B.-Gyarmaton zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni. A vonatkozó írásbeli ajánlatok a mondott időig a megnevezett hivatalhoz adandók be s ugyancsak ott a tervek, előmérletek, költségvetés és részletes feltételek is megtekinthetők. Költségelőirányzat 5563 frt 02 kr, bánatpénz annak 5 százaléka.

A negyedik korosztály. A honvédelmi miniszter tekintettel az idej ujonczállítás kedvezőtlen eredményére, elrendelte, hogy addig is, míg az 1866. évben született hadkötelesekből álló 4-dik korosztályának egyik vagy másik sorozó járásban az ujonczállításra kivételesen megengedhető felhívása iránt véglegesen intézkedés történék, az 1866. évben született hadkötelesekből álló 4-dik korosztály kivétel nélkül és az összes sorozó járásokban felhívassék.

Levelek és táviratok lefoglalása. Említettük már, hogy a közlekedési miniszter rendeletileg szabályozta, hogy a

postai és távirati küldeményeket ki és mily esetekben foglalhatja le. Az igazságügyi miniszter most közli alant has hasaságaival e rendeletet, mely a hivatalos lap közlebbi számaiban jelent meg. E szerint ha a bűnügyekben van szükség a leveleltökre, csupán az ügyesség a vizsgálóbíró vagy a törvényszék foglalhatja le a postai vagy távirati küldeményt tovább küldés vagy kézbeadás előtt. Rendőrkapitánynak, főszolgabírónak, csendőrpáncsnoknak joga nem terjed ennyire. A küldemények elküldését vagy kézbeadását azonban 24 órára a rendőrség is felfüggesztheti s ez alatt módjában van bírósági intézkedést kieszközölni. Joga van továbbá a csendőrségnek írásban felvilágosítást kérni arra is, hogy valaki, kinek irt s kitől kapott levelet, csomagot vagy táviratot; de a távirat tartalmának közlését nem követeleti. Végre a csödbbe jutott egyén nevére érkezett küldeményeket a posta a csödtömeg gondnoknak adja ki.

Boldog adófizetők. Még ilyenek is lehetnek? Kérde az olvasó. Nemcsak hogy lehetnek, de vannak is Amerikában, New-Yorkban. Az „Amerikai Nemzetör” írja, hogy a nevezett városban a múlt napokban vette kezdetét az őszi adószedés. Hogy az adófizetők toakodása a pénztáraknál igen nagy ne legyen, a rendes adóhivatalokon kívül még 50 fizetési hely állított fel a városban a közönség kényelmére. A ki ez idei adóját már befizette s a jövő évének egy részét is hajlandó most előre fizetni, 6 százalék leengedésben részesül és az ilyen előre fizetők száma oly nagy, hogy az első napon hat millió dollárnál több adót fizettek be.

A nm. vallás- és közoktatási miniszterium rendeletileg utasította a kir. tanfelügyelőket, hogy azon tanítókat, kik a honvédség mozgósítása esetén az iskolákban nem nélkülözhetők, mutassák ki s ezen kimutatást jan. hó 15-éig terjesszék fel.

Kincset, szellemi kincset szerez az, a ki a „Képes Családi Lapok” című szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra előfizet. E lap gazdag tartalmával s izlés nemesítő olvasmányával valóságos szellemi kincstár képezi a magyar családoknak és „Nő a házbán” című mellékletével nélkülözhetetlen barátja a család anyának. Közleményei minden számban a legjobb magyar íróktól erednek s a család bármely tagjának bátran a kezébe adható. A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, s a kiadóhivatal (Budapest, nagy-korona utca 20. sz.) melyhez az előfizetések legcélszerűbben postaltalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatószámokkal. A legújabb szám következő változatot tartalmazommal jelent meg: Vesszedelmek jäték. (Regény. Folytatás.) Prém Józseftől. — Az elhagyatott. (Költmény.) Jambor Lajostól. — A lopás. (Műveltségtörténeli csevegés.) Szendrőtől. — A kis zöld szekér. (Életkép.) Erzsikétől. — Kúdas uram lelke. (Beszélyke. Folytatás és vége.) Mészáros Sándortól. — Dalok Melindának. (Költmény.) Patyi Istvántól. — Bánffy Béla gróf f. — A kellemetlen örökség. (Beszély. Folytatás és vége.) Irta: Cziemssen Lajos. Németből fordította: Békavári. — Gondolatok Meleortól. — Mindenféle. Képeinkhez. — Irodalom. — Színház. — Hymen. — Kinevezések. — Humor. Képeink: Bánffy Béla gróf f. — Az óriás-kaktusz. — A menyasszony. — Az üldözött vadász. — Melléklet: Örvény fölött lebegve. Eredeti regény. 237—252. Kossovics Rezsőtől. Ajánljuk e szépirodalmi lapot t. olvasóink pártfogásába.

Lelelcszött szájszín-hamistók. Említve volt már, hogy dr. Popp J. G. udvari fogorvosnak az egész világban kedvelt Anatherinszájvizét erősen hamisítják és hasonló elnevezés alatt hozzák forgalomba. Mintán Popp dr. udvari fogorvos most Budapesten vezérképviseletéget állított fel, a pesti ház főnöke jónak tartotta Magyarországon az ily utánzatok elnyomása céljából, nagyobb köruttra indulni. Eddig 18 városban 250 üveg hamis Anatherin szájszövet koboztatott el. Ez a mulatság sok pénzbe kerül ugyan, de a feltaláló már egyszer alapos rendszabályokhoz akar nyulni készítményei 40 éves jó hírnévének megóvása miatt. Hogy a hamisítók mestersege még jobban megnehezíthessék, elhatározta a feltaláló, hogy az eddigi palackok nagyságát kétszeresen megnagyobbítja. Ezt ez áldozatot sívesen hozta abban a reményben, hogy a közönség ezután a gyenge utánzatoktól jobban fog óvakodni és csak Popp-féle Anatherin-szájvizet és fogpasztát fog elfogadni. Az árak ugyanazok maradnak, vagyis a palackok nagyságához képest: 50 kr. — 1 frt. — 1 frt 40 kr. Kapbató: B.-Gyarmaton: Cservenyák György gyógyszerésznél és Bachár J. kereskedőnél.

Egy jó sorsolási lap feltétlen tulajdossága, hogy hiteltel pontos és megbízható legyen. Ezeknek a tulajdonságoknak az összes magyarországi sorsolási lapok közül csak a „Magyar Mercur” felel meg, mely újévkor tízenkettődik évi folyamába lép és nélkülözhetetlen mindazoknak, kiknek értékpapírjuk, főleg sorsjegyük van. A Magyar Mercur rendesen közvetlenül minden húzás után, tehát havonként 3—4-szer jelenik meg; közli a magyar, osztrák és külföldi sorsjegyek húzásait, ugyszintén a zá-

loglevelek, kötvények, elsőbbségek és szelvények sorsolásait mindenkor a hátralékosok vagyis a korábban kisorsolt, de még kifizetés végett be nem mutatott darabok kimutatásával együtt. Tájékoztató és felvilágosító cikkei és közleményei a tőzsde, pénzügy, közlekedés és biztosítás köréből megóvják olvasóit mindennemű károsodástól. Szerkesztői üzeneteiben nyíltsággal, minden érdek nélkül szakavstott és alapos felvilágosítást ad a különfélebb kérdésekről. Díjmentesen vállalja el előfizetői sorsjegyeinek revízióját. A „Magyar Mercur” főlényét az összes e nemű lapok közt leginkább bizonyítja az ó páratlan elterjedése, mely szükségessé teszi azt, hogy újévtől kezdve a lapot rotációs gépen nyomtatják, mely gép óránként 5—6000 példányt készít el teljesen. Ez állat lehetővé van téve az, hogy a „Magyar Mercur” 2—3 nappal korábban jelenjék meg, mint a többi sorsolási lapok. Minden óriási előnye dacára a „Magyar Mercur” a legolcsóbb lap is, mert ámbár minden száma 16—18 oldalra terjed, előfizetési ára egy egész évre postán elküldve mégis csak 2 frt. Ne mulassza el senki sem, hogy a „Magyar Mercur”-ból mutatószámot kérjen, a mit egy levelesőlapon való megkeresésre készségesen küld mindenkinek a kiadóhivatal: Budapest, hatvani-utca 17. sz.

Előfizetők felelnek az „Olvasó-kör” szépirodalmi regény-folyóirat legutóbbi azaz november havi füzetéi. E regény-folyóirat 1-ső füzeté „Ördög és Angyal”, 2-ik füzeté pedig „A remete király” című történeli regényeket tartalmazza. — Felhívjuk olvasó közönségünk szíves figyelmét e regények megrendelésére, mert mondhatjuk őszintén olvasóinak azt, hogy ennél jobb olvasmányokat nem is ajánlhatunk a teli unalmas esték kellemes eltöltésére. Előfizethetni a havonként 4-szer megjelenő, s mindég 5—6 sűrűn nyomott ívet tartalmazó füzetekre Budapesten Fülöp Györgynél, üllői-út 21. sz. a. Előfizetési ára negyed évre 3 frt.

Magyar utty. Nógrádvarmegye losonci és gácsi járásában levő megyei utak fentartására szükséges kavics szállításának biztosítása végett a balassa-gyarmati m. kir. államépítészeti hivatalnál f. é. november 7-én megtartott árjelés alkalmával akövetkezők tettek ajánlatot és pedig: Weisz Jakas b.-gyarmati vállalkozó a losonci járásban levő utakra 0.6 százalék árengedéssel, Stark Samu és fia rózsahgyi vállalkozók a losonci járásra nézve az egységárak mellett a gácsi járásra nézve pedig 7 százalék felfizetéssel; azon esetben azonban, ha a gácsi járásra nézve tett ajánlatát elfogadjatik, kész a losonci járás utjaira szükséges kavicsot az előirányzati árnál 0.6 százalékkal olcsóbban szállítani. A most nevezett cég ezen kívül még egy pótajánlatot is tett, mely szerint ha vele a szerződés 6 évi szállításra köttetik, mindkét utra nézve az egységi ár mellett szállítja a szükséges kavicsmennyiséget.

A budapesti értéktőzsdéről. Az a békés szellem, mely H. Vilmos német császár beszédét átlengte, általában igen megnyugtató hatással volt az értéktőzsdékre, bár ez a hatás nem nyilvánulhatott teljes mértékben, mert a nemzetközépítzpiac még mindig oly súlyos viszonyok között van, hogy ellensúlyoz minden egyéb hatást. A német császár erősen hangsúlyozta ugyan, hogy egyelőre nem kell háborútól félni, de Franciaország belső viszonyai igen zavarosak a misztintén hozzájárult ahhoz, hogy a helyzet javulhasson eléggé. Az utóbbi napokban Newyorkból már kezdtek aranyat szállítani Európába és így remélhető, hogy a pénzpiac is javulni fog a mely esetben már a küszöbön levő nagy pénzmiveletek következtében is élénk üzletre számíthatunk; Járadékok és befektetési értékek meglehetősen tartották magukat, sőt a két magyar járadék javult is némi esekélyességgel. Bankrésvények aránylag keveset járultak a trónbeszéd hatása alatt de ezt a járulást még most is tartják, bár csak gyengén. Közlekedési vállalatok értékei közül a magyar garantizott vasutak részvényei folytonosan emelkednek. Iparvállalati értékekben igen gyenge forgalom mellett gyenge az irány. Sorsjegyek meglehetősen tartják magukat. Vasutak és érezváltók, valamivel olcsóbbodtak. A nevezetesebb értékpapírok váltók árait a következő kis táblázat mutatja: november 19 és 20. Magyar aranyjáradék 10079—10090, magyar papírjáradék 9165—9210, magyar hitelrészvény 29925—30150, osztrák hitelrészvény 30480—306, magy. északkeleti vasut 16850—170, pesti hazai első lakarékpénztár 7900—7875, magy. nyerenény kölesön 13050—13150, 20 frankos arany 965—963.

B.-Gyarmati placci árak. 1888. évi november 26-án: Buza 1. mm. 6.80—7 frt. Rozs 1. mm. 5.—5.20 kr. Árpa 1. mm. 6.20—6.50. Zab 1. mm. 5.—5.10. Kukorica 1. mm. 5.—5.05. Bab 1. mm. —.—8. frt. Közli: Hummer Ferencz, városi aljegyző.

Horváth Danó,
felfelő szerkesztő.

Ngy használt 8 lő erejű locomobil (gőzmozgony) megvételre kerestetik; az eladó kéri, a tüzelő nagyságának térmértékét, a gyár cégének feljegyzését, és árának meghatározását e lap kiadóhivatalával tudatni.